

BEDRIJFSRAAD
VOOR DE VISSERIJ

DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE
VISSERIJSECTOR IN 1983

222530

**DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE VISSERIJSECTOR
IN 1983**

Vlaams Instituut voor de Zee
Flanders Marine Institute

**Bedrijfsraad voor de Visserij
Oostende
1984**

TEN GELEIDE

Wanneer wij met het Verruimd Dagelijks Bestuur van de Bedrijfsraad de tekst van dit jaarverslag hebben opge- maakt was, naar mij dunkt, het meest opvallend wel het positieve over het verlopen jaar en gematigd optimisme voor het jaar waarin we leven.

Waar vroeger al te veel een klaaglied werd aangehe- ven van waaruit moeilijk een stuwende kracht kon ontstaan, is men niet zonder reden meer de klemtoon gaan leggen op de mogelijkheden die er in het visserijbedrijf nog aan- wezig zijn.

Iedereen kan vaststellen dat bij de gewone verbrui- ker de belangstelling voor de vis nog steeds stijgt en dat de overtuiging groeit dat zeevis bij de meest gezon- de voeding mag gerekend worden.

Wanneer wij zien dat in 1983 door onze eigen vis- sersvloot een aanvoer van 43.000 ton vis werd verwezen- lijkt waar daarnaast (visconserven niet meegerekend) voor 92.000 ton werd ingevoerd, moet men zich toch vragen stel- len over de te geringe hoeveelheden die ons land zijn toe- gemeten in de internationale verdeling van de visquota.

In de jaren die achter ons liggen hebben wij het aantal schepen van onze vloot steeds maar zien verminde- ren.

Wij hebben steeds voorgehouden dat het instandhou- den van het zeevisserijbedrijf, met al wat daarin en daarrond werkt en leeft, een absoluut minimum van een 200 tal schepen behoeft.

Het ware nu totaal onjuist om dergelijk getal sche- pen te gaan nemen als een soort maximum gegeven boven hetwelk er een afremmingssysteem dient toegepast.

Het feit dat wij slechts voor een bedrag van 2,6 miljard frank aanvoeren en voor 13 miljard invoeren wijst er voldoende op dat wij heel wat verbruiken van de vis- quota die aan andere landen wordt toegewezen en dat der-

halve een verruiming van de quota die ons zijn toegewezen meer dan noodzakelijk is.

Wij mogen ons verheugen over een groeiend en aanstekelijk werkend dynamisme bij een groot aantal reders uit de visserij.

Vanaf 1980 tot einde 83 werden 21 nieuwe schepen in de vaart gebracht, terwijl einde 83 nog 11 schepen in aanbouw waren.

Wanneer men kennis heeft van de enorm hoge bedragen die dergelijk schip nu kost kan men alleen bewondering opbrengen voor de moed en vertrouwen bij het nemen van zoveel risico.

Ook hierin steekt een duidelijke aanwijzing dat het visserijbedrijf fundamenteel gezond is. Gedragen voor het allergrootste deel door familiale bedrijven die noeste arbeid en onverdroten inspanningen aan diepgaande kennis en groot zeemanschap kunnen koppelen, mag onze zeevisserij terecht zekere risico's nemen.

Waar wij ook in de sector van de visverwerkende bedrijven nieuwe initiatieven zien ontstaan om een uitgebreider gamma van verbruiksklare visgerechten aan te bieden, kan ook dit bijdragen tot een breder verspreid visverbruik. Als dan nog een goed gebruik gemaakt wordt van de nieuwgeboden kansen voor een gezamenlijke spijszorg en benutting van een afzetfonds, kan dit niet alleen bijdragen tot betere propaganda, maar tevens ook tot grotere samenwerking tussen aanvoer, verwerking, invoer en handel.

Benieuwd kijken wij uit naar een nieuw initiatief dat genomen wordt inzake visserijtechniek, dat inzake brandstofverbruik besparend kan zijn, terwijl ook de intensiteit van de arbeids-inzet iets lichter zal zijn.

Op het vlak van de visserijopleiding staan wij voor een nieuwe uitdaging. Hie zullen wij de verplichtingen van de verlenging van de leerplicht inpassen bij de eigengeaardheid van het visserijbedrijf en een systeem

uitbouwen van afwisselend schoolgaan en afwisselend varen. Dit afwisselen mits een goede opvang aan boord kan voor de jonge visser een spoorslag betekenen tot meer aandacht voor oplossingen van vragen die hem in een volledig schoolse opleiding totaal ontgingen.

Ook deze uitdaging van de verlengde leerplicht zal moeilijkheden opleveren en aanpassingen noodzakelijk maken. Toch kan dit en moet dit leiden tot een direkter samenwerking tussen school en bedrijfsleven, wat uiteindelijk positief moet uitdraaien voor geheel het bedrijf.

Zo wensen wij ook hierin het positieve onderlijnd en bevorderd te zien.

Wanneer ook het Europees Visserijbeleid meer oog heeft voor de behoeften van onze visserij en de leefbaarheid ervan wil helpen verzekeren door een voor ons rechtvaardiger toedeling van visquota, dan kunnen wij met optimisme-onder-matiging de komende jaren tegemoet zien.

en bijlage I).

Tabel 1. - Evolutie van de Belgische zeevisserijvloot, 1960-83

Jaar	1960	1965	1970	1975	1980	1982	1983
Aantal vissersvaartuigen	412	371	337	299	279	263	201
Motorvermogen (pk)	73.618	82.865	87.019	92.566	85.541	90.403	92.784
Bruto-tonnage (RT)	27.922	27.451	23.850	23.904	21.122	21.847	22.782

Dries CLAEYS,
Voorzitter van de
Bedrijfsraad voor de Visserij

1. SECTOR AANVOER

A. DE VLOOT

Einde 1983 totaliseerde de Belgische zeevisserijvloot 201 schepen, met een gezamenlijk motorvermogen van 92.784 pk en een totale tonnenmaat van 22.282 B.T.

Ten opzichte van 1982 verminderde de vloot met 2 eenheden. In de loop van 1983 werden 5 vaartuigen aan de vloot toegevoegd, terwijl er 7 aan onttrokken werden. De aanwinsten omvatten 5 nieuwe eenheden, op Belgische werven gebouwd. Bij de verliezen waren er 1 door schipbreuk, 3 door schrapping en 3 door verkoop aan het buitenland.

Ondanks de numerieke vermindering, stegen zowel het totale motorvermogen als de brutotonnage. Het motorvermogen vermeerderde met 2.381 pk of 2,6 p.c., terwijl de tonnenmaat aangroeide met 435 B.T. of 2 p.c. (tabel 1 en bijlage 1).

Tabel 1 - Evolutie van de Belgische zeevisserijvloot, 1960-83

Jaar	1960	1965	1970	1975	1980	1982	1983
Aantal vaartuigen	412	375	315	255	208	203	201
Motorvermogen (pk)	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	90.403	92.784
Brutotonnage (BT)	27.922	27.451	23.850	23.904	21.122	21.847	22.282

Naar scheepsklassen beschouwd, behoorden de weggeval-
len eenheden tot kleinere categorieën, terwijl de aan-
winsten middenslagschepen waren met ruimere afmetingen
en zwaardere motoren. De vijf op Belgische werven ge-
bouwde nieuwe schepen leverden in 1983 een aanwinst op
van 5.741 pk en 1.272 B.T.

Op langere termijn is de numerieke belangrijkheid van
de vloot geleidelijk maar bijna voortdurend afgenomen.
Deze vermindering van het aantal schepen vloeide voort
uit diverse oorzaken: de natuurlijke afvloei, het ver-
trek van een aantal eenheden naar het buitenland, het
uit de vaart nemen van oudere en minder rendabele vaar-
tuigen via een slooppremieregeling zonder verplichting
tot vervangingsbouw, en de geringe nieuwbouw in de ze-
ventiger jaren.

De terugval in de bouw van nieuwe vissersvaartuigen
lag vooral in de periode 1975-79, toen met slechts 4
aanwinsten een dieptepunt werd bereikt (tabel 2). Het
geringe animo voor nieuwbouw in de zeventiger jaren was
te wijten aan een reeks negatieve factoren, zoals de te
bruuske stijging van de bouwkosten, de oliecrisis met
de buitensporige toename van de brandstofkosten, de op-
voering van de internationale vangstbeperkende maatrege-
len en de onzekerheid van de reders over de toegang tot
de traditionele visgronden.

Door het opvoeren en op gang brengen van een aantal
stimulerende steunmaatregelen van overheidswege, zowel
op nationaal als op regionaal vlak, zijn vanaf 1978 ini-
tiatieven ontstaan om de zo noodzakelijke vervangings-
bouw te doen hernemen. Deze nieuwbouwplannen hebben
vanaf 1980 geleid tot het in de vaart brengen van 21
moderne middenslagtreilers.

Tabel 2 - Aanwinsten van de vloot door nieuwbouw, 1960-83

Periode	Aantal schepen	pk	B.T.
1960-64	70	24.973	9.266
1965-69	81	29.337	8.558
1970-74	30	15.610	3.605
1975-79	4	4.400	876
1980-83	21	20.752	4.670

Op het einde van het verslagjaar waren op de Belgische werven nog 11 nieuwe eenheden in aanbouw, meestal eveneens middenslagschepen, die eerlang in gebruik zullen worden genomen. Nog andere nieuwbouwprojecten worden in het vooruitzicht gesteld.

B. DE AANVOER

De visaanvoer door de Belgische vaartuigen in de Belgische havens liep ietwat terug in vergelijking met het voorgaande jaar. Tegenover 38.914 t in 1982 bedroeg de aangevoerde hoeveelheid in 1983 37.732 t, hetgeen neerkomt op een vermindering van 3 p.c.

Niettemin stegen de in de vismijnen genoteerde besommingen, en wel van 2.153 mln F in 1982 tot 2.318 mln F in 1983, een vermeerdering met 165 mln F of 7,7 p.c. (bijlage 2).

Uit de verhouding hoeveelheid-waarde blijkt een verdere toename van de gemiddelde prijs, die gold voor zowat alle vissoorten, tong uitgezonderd. Van 55,34 F per kg in 1982 steeg het algemeen prijsgemiddelde tot 61,45 F per kg in 1983, hetzij een toename met 11 p.c., tegenover een stijging met 12,8 p.c. het voorgaande jaar (bijlage 3).

Over een langere termijn beschouwd, en dan meer bepaald sedert het begin van de zestiger jaren, vertoonde het aanvoerpatroon een vrij gelijkmatig beeld, met totale vangsten die schommelden rond de 50.000 t. Vanaf 1974 ontstond een kentering en bleef de aanvoer in eigen havens beneden de 40.000 t. Een voorname oorzaak hiervoor was het geleidelijk afbrokkelen van de IJslandvisserij. Deze trend werd gedurende bepaalde jaren ook nog in de hand gewerkt door de verhoogde rechtstreekse aanvoer van Belgische vangsten in buitenlandse havens (bijlage 4). De besommingen daarentegen, met uitzondering van 1979, zijn in een praktisch ononderbroken stijgende lijn gegaan (bijlage 2, grafieken 1a en 1b). Hierbij dient te worden aangestipt dat de hogere bruto-opbrengsten die in de jongste jaren geboekt, in grote mate werden opgeslorpt door de sterke stijging van de gasoliekosten.

De Belgische aanvoer in het buitenland, voornamelijk door rechtstreekse aanlandingen en verkoop in Britse havens, lag in 1983 opnieuw hoger dan in het voorgaande jaar. Naar hoeveelheid steeg deze aanvoer van 3.818 t

in 1982 tot 5.404 t in 1983, terwijl de besommingen 305 mln F noteerden in 1983 tegenover 211 mln F in 1982 (bijlage 4). Het markten in Britse havens wordt in de hand gewerkt door de nabijheid van de visgronden en door de samenstelling van de vangsten met o.m. overwegend platvis (schol, enz.), waarvoor aldaar een grote vraag bestaat.

De aanvoer van vreemde schepen in Belgische vissershavens kende in 1983 een gevoelige vermindering. In de loop van 1983 werd door vaartuigen van vreemde nationaliteit in de Belgische vismijnen 508 t voor een waarde van 30 mln F aan land gezet; in 1982 bedroegen deze aanlandingen 1.573 t voor 38,9 mln F (bijlage 5).

De totale Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland bleef in het verslagjaar op het peil van de jongste jaren. In vergelijking met 1982 toen een aanvoer van 42.732 t voor 2.365 mln F werd genoteerd, beliepen de totale vangsten in 1983 43.136 t of 0,9 p.c. meer, voor een globale besomming van 2.622 mln F of een toename met 10,9 p.c. (tabel 3 en bijlage 6).

In 1983 werden 1.623 t visserijprodukten (4,3 p.c. van de totaal aangelande hoeveelheid) uit de markt genomen, tegenover 1.681 t in 1982 (eveneens 4,3 p.c.). Deze opvang betreft bepaalde vissoorten die, alhoewel van goede kwaliteit, bij de consument minder in trek zijn. In beide jaren waren het vooral pelagische vis, benevens schol en wijting, die de minimumprijs niet behaalden en derhalve opgehouden werden.

In het verslagjaar werden tenslotte 16,9 t visserijprodukten ongeschikt geacht voor menselijke consumptie en afgekeurd (14,8 t in 1982).

Nadere ontleding van de totale Belgische visaanvoer naar categorieën

De aanvoer wordt traditioneel onderverdeeld in drie categorieën, nl. bodemvis, pelagische vis, en schaal- en weekdieren (tabel 3 en bijlage 6).

Tabel 3 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-83

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.113	692.323	2.146	12.154	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.066	10.030	116.159	3.394	210.543	42.732	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453

De visserij op bodemvis maakte ook tijdens het verslagjaar het hoofdaandeel uit van de Belgische visserijbedrijvigheid. Het aandeel van bodemvis (rond- en platvis) bedroeg ongeveer 79 p.c. van de totale aanvoer. Vergeleken met het vorige jaar steeg de bodemvisaanvoer van 29,3 mln kg tot 33,9 mln kg, hetzij een vermeerdering met 15,8 p.c. Vooral de vangsten van platvis, inzonderheid schol, boekten een flinke toename.

De gemiddelde aanvoer prijzen voor bodemvis daalden van 69,5 F/kg in 1982 tot 68,2 F/kg in 1983, een afname met 1,9 p.c. Voor tong werd in 1983 een prijsdaling met 5 p.c. genoteerd, de overige bodemvissoorten kenden een stagnering of een lichte toename van de prijzen. Een en ander resulteerde in een stijging van de bruto-besommingen van 2.038 mln F in 1982 tot 2.316 mln F in 1983.

De pelagische visserij kende in 1983 niet de ruime vangsten van de twee voorgaande jaren en liep gevoelig terug. De totale aanvoer van deze vissoorten in 1983 bedroeg 6.188 t (10.030 t in 1982). Tegen een gemiddelde prijs van 13 F/kg (11,6 F/kg in 1982), beliepen de bruto-besommingen in het verslagjaar 80,2 mln F (116,2 mln F in 1982).

De aanvoer van schaal- en weekdieren liep in 1983, na het topjaar 1982, enigszins terug. Vooral garnaal werd

in mindere mate aangevoerd. De totale vangsten in deze categorie daalden van 3.394 t in 1982 tot 3.004 t in 1983. Dank zij de gevoelige stijging van het prijsge-middelste (van 63,2 F/kg in 1982 tot 74,7 F/kg in 1983) liepen de bruto-besommingen op van 210,5 mln F in 1982 tot 226,3 mln F in 1983.

Op langere termijn beschouwd, wijst een nadere ontleding van de visaanvoer op het primordiale karakter van de visserij op bodemvis in het geheel van de Belgische visserijbedrijvigheid. Toch wordt in deze categorie een geleidelijke vermindering van het aanvoerkwantum genoteerd. De prijzen ondergingen een gevoelige hausse, niet in het minst door de sterke vraag naar bepaalde duurdere vissoorten, zoals tong en tarbot. Dit verklaart waarom, ondanks de slinkende aanvoer, de bruto-besommingen van bodemvis op termijn een kwasi voortdurend stijgende lijn vertoonden.

De pelagische visserij was vanaf de zestiger jaren geleidelijk afgegleden tot een activiteit van secundair belang. Het invoeren van vangstquota en een volledig vangstverbod op Noordzeeharing vanaf 1977 had deze te-loorgang nog in de hand gewerkt. Het opheffen van het vangstverbod en de heropleving van de pelagische visserij sedert 1981 wijst op een hernieuwde belangstelling voor deze interessante en economische rendabele tak van visserij.

De visserij op schaal- en weekdieren tenslotte is een tamelijk stabiele tak van visserijbedrijvigheid, die in 1982 een topjaar kende. De prijzen in deze categorie vertoonden gedurende lange tijd slechts een gering stijgingspercentage, waardoor de bruto-besommingen slechts een bescheiden toename boekten. Door de stijging van de vraag werd de jongste jaren ook een gevoelige prijshausse genoteerd.

II. SECTOR HANDEL EN VERWERKING

A. DE BUITENLANDSE HANDEL

1. DE INVOER

In 1983 bedroeg de invoer van vis en visserijprodukten 116.474 t voor een waarde van 13.014 mln F, tegenover 113.957 t voor een waarde van 11.436 mln F in 1982.

Naar hoeveelheid gerekend was er een toename van 2,2 p.c. tegenover het vorige jaar.

Tabel 4 - Invoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-83

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs F/kg
1960	79.787	1.331.000	14,08
1965	97.912	2.059.674	21,03
1970	101.002	2.804.962	27,77
1975	92.955	4.971.625	53,48
1980	109.545	9.611.672	87,74
1981	110.829	10.229.440	92,30
1982	113.957	11.435.668	100,35
1983	116.474	13.014.327	111,74

Het stijgingsritme van de gemiddelde prijzen bij invoer lag tijdens het verslagjaar hoger dan tijdens de vorige jaren. De gemiddelde invoerprijs voor alle vissoorten steeg van 100,35 F per kg in 1982 tot 111,74 F per kg in 1983. Dit kwam neer op een stijging met 11,4 p.c., tegenover een hausse van respectievelijk 5,8 p.c. en 8,7 p.c. de twee voorgaande jaren.

Door de stijging én van het invoervolume én van het prijsgemiddelde nam de globale groothandelswaarde van de invoer toe van 11.436 mln F in 1982 tot 13.014 mln F in 1983, hetzij een vermeerdering met 13,8 p.c.

Op langere termijn gezien, is de omvang van de invoer geleidelijk gestegen van ca 80.000 t in 1960 tot 100.000 t vanaf het midden van de zestiger jaren. Na enkele jaren van stagnatie vertoont de invoer vanaf 1979 opnieuw een opwaartse trend.

De waarde van de invoer is voortdurend en dan voornamelijk tijdens de jongste jaren in een snel tempo gestegen. Een gelijkaardige vaststelling geldt eveneens voor de stijging van het algemeen prijsgemiddelde (tabel 4, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

De invoer wordt onderverdeeld in vijf categorieën, nl. verse en bevroren vis, bewerkte vis, schaal- en weekdieren, visconserven, conserven van schaal- en weekdieren (tabel 5, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

Tabel 5 - Invoer van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1982-1983

Categorieën	1982		1983	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	43.164	3.376.644	42.583	3.802.229
2. Bewerkte vis	2.625	497.510	3.302	513.273
3. Schaal- en weekdieren	45.359	4.019.733	46.112	4.796.396
4. Visconserven	18.942	2.410.427	20.379	2.728.646
5. Conserven van schaal- en weekdieren	3.867	1.131.354	4.098	1.173.783
TOTAAL	113.957	11.435.668	116.474	13.014.327

Uit tabel 5 kan worden afgeleid dat de toename van de invoer gelijkmatig verdeeld was over de diverse categorieën, met uitzondering van verse en bevroren vis, in welke categorie een lichte daling van de invoer werd genoteerd.

Behalve in de categorie bewerkte vis, waarvan het prijsgemiddelde daalde door grotere invoer van minder prijzige variëteiten, deden zich in alle categorieën prijsstijgingen voor; de hausse was het meest uitgesproken voor de verse en bevroren vis en voor schaal- en weekdieren.

De rubriek verse en bevroren vis kan verder worden uitgesplitst in enerzijds verse en gekoelde vis en anderzijds diepvriesvis. Op een totale hoeveelheid van 42.583 t beliep de invoer in 1983 van verse en gekoelde vis 20.766 t (49 p.c.) en van bevroren vis 21.817 (51 p.c.). Op een globale waarde van 3.802 mln F verse en bevroren vis werd voor 2.136 mln F verse of gekoelde (56 p.c.) en voor 1.666 mln F diepvriesvis (44 p.c.) geïmporteerd. Ook in 1983 maakten kabeljauw, haring, garnalen, conserven en vooral mosselen het leeuwenaandeel uit van de invoer.

Volledigheidshalve dient nog melding gemaakt te worden van de invoer van vismeel. Naar hoeveelheid werden 33.926 t vismeel ingevoerd in 1983 tegen 47.553 t in 1982. Door een prijsstijging met 26 p.c. bedroeg de totale omzet van de vismeelimport in 1983 toch nog 809 mln F (894 mln in 1982).

Met inbegrip van vismeel en zoetwatervis (11.681 t voor 1.882 mln F) bedroeg de totale Belgische invoer van vis en visserijprodukten in 1983 162.161 t voor een globale waarde van 15.721 mln F, tegen 172.948 t voor 14.089 mln F in 1982.

Van dit totaal kwantum werd 74 p.c. door EEG-lidstaten geleverd; de overige 26 p.c. was afkomstig uit derde landen. De voornaamste leveranciers binnen de eerste groep waren Nederland (41 p.c.), Denemarken (14 p.c.), West-Duitsland (9 p.c.) en Frankrijk (6 p.c.), terwijl onder de derde landen Far Oer (3 p.c.), IJsland (2,5 p.c.), Canada (2,5 p.c.), de Verenigde Staten (2,5 p.c.) en Noorwegen (2 p.c.) toonaangevend waren.

2. DE UITVOER

In 1983 werden 28.089 t vis en visserijprodukten voor een waarde van 3.253 mln F geëxporteerd, tegenover 27.741 t voor 2.645 mln F in 1982. Het algemeen prijs-gemiddelde onderging andermaal een gevoelige stijging, nl. van 95,36 F per kg in 1982 tot 115,80 F per kg in 1983, hetgeen op een vermeerdering met 21,4 p.c. neer-komt.

Tabel 6 - Uitvoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-83

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs F/kg
1960	12.971	226.667	17,47
1965	19.812	480.681	24,26
1970	29.000	819.711	28,26
1975	20.245	1.117.179	55,18
1980	19.932	1.790.549	89,83
1981	26.177	2.050.031	78,31
1982	27.741	2.645.372	95,36
1983	28.089	3.252.753	115,80

In het verslagjaar werd een stijging met 1,3 p.c. van het uitvoervolume genoteerd en een toename van de uitvoerwaarde met 23 p.c.

Tabel 6, bijlage 8 en de grafieken 3a en 3b tonen aan dat de Belgische visuitvoer tot 1971 in stijgende lijn is gegaan, om nadien geleidelijk terug te lopen en zich te stabiliseren rond de 20.000 t. De jongste jaren is opnieuw een duidelijke stijging waar te nemen, in de hand gewerkt door de heropflakking van de haringvisserij en de toegenomen scholvangsten, waarvoor in het buitenland veel belangstelling aanwezig is.

Zoals de invoer omvat ook de export een groot gamma van produkten (tabel 7 en bijlage 8). In 1983 was er een vermindering van de uitvoer van verse en bevroren

vis, maar ook een toename van de export in alle overige categorieën, voornamelijk in deze van schaal- en weekdieren.

Tabel 7 - Uitvoer van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1982-83

Categorieën	1982		1983	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	22.043	1.367.453	20.301	1.403.589
2. Bewerkte vis	149	43.669	407	105.229
3. Schaal- en weekdieren	2.310	566.836	3.389	905.936
4. Visconserven	2.195	256.546	2.814	375.899
5. Conserven van schaal- en weekdieren	1.044	410.868	1.178	462.000
TOTAAL	27.741	2.645.372	28.089	3.252.753

Traditioneel bleef de uitvoer van verse en bevroren vis de belangrijkste uitvoercomponent. De lichte terugloop in deze categorie hield verband met de kleinere haringaanvoer (wegens slechte weersomstandigheden en vroegere afsluiting van het haringseizoen). In alle categorieën, bewerkte vis uitgezonderd, werden prijsstijgingen genoteerd.

De categorie verse en bevroren vis kan verder gesplitst worden in verse en gekoelde vis enerzijds, en diepvriesvis anderzijds. Op een totale export van 20.301 t verse en bevroren vis beliep de uitvoer van verse vis 15.359 t (76 p.c.) en van diepvriesvis 4.943 t (24 p.c.). Naar uitvoerwaarde gerekend, op een totaal van 1.404 mln F. noteerde de verse en gekoelde vis 836 mln F (60 p.c.) en de bevroren vis 568 mln F (40 p.c.). Haring, schol, kabeljauw, tong en garnalen waren de belangrijkste uitgevoerde soorten.

Benevens voormelde uitvoer van vis en visserijprodukten, voor menselijke consumptie bestemd, wordt jaarlijks nog een hoeveelheid vismeel uitgevoerd. Gezien de eigenlijke Belgische produktie van vismeel eerder gering is, betreft het hier voornamelijk uitvoer van vismeel in transit, die al of niet een verwerking met andere veevoeders heeft ondergaan. In 1983 bedroeg deze export 43.950 t voor een waarde van 860 mln F, tegen amper 23.308 t voor 396 mln F in 1982. Tegenover het vorig jaar lagen de uitvoerprijzen voor vismeel in 1983 ca 15 p.c. hoger.

Samen met zoetwatervis (2.161 voor 309 mln F) en met vismeel, bereikte de Belgische visuitvoer in 1983 een algemeen totaal van 74.203 t naar hoeveelheid en 4.424 mln F naar waarde. De overeenkomstige cijfers voor 1982 bedroegen respectievelijk 52.651 t en 3.304 mln F.

De uitvoer ging in 1983 voor 45 p.c. naar partnerlanden van de EEG, terwijl de overige 55 p.c. derde landen als bestemming had. Onder de EEG-landen waren de belangrijkste afnemers Nederland (22 p.c.), Frankrijk (13 p.c.), West-Duitsland (7 p.c.) en het Verenigd Koninkrijk (2 p.c.). Bij de derde landen waren Algerije (37 p.c.) en Lybië (16 p.c.) de voornaamste klanten.

B. DE BINNENLANDSE HANDEL

Voor de bevoorrading van de Belgische markt beschikten de handel (groot- en kleinhandel) en de visverwerkende nijverheid in 1983 over 206.100 t vis en visserijprodukten, hetzij 36.600 t of 18 p.c. uit eigen aanvoer en 169.500 t of 82 p.c. uit invoer. Van deze hoeveelheid is 39.000 t of 19 p.c. naar het buitenland afgevoerd, zodat handel en nijverheid uiteindelijk 167.100 t vis en visserijprodukten voorhanden hadden om in de binnenlandse behoeften te voorzien (1).

Tabel 8 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar herkomst en bestemming, 1982-83

Herkomst en bestemming	1982		1983	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
Aanvoer + Invoer	38.800 164.900	19 81	36.600 169.500	18 82
Subtotaal - Uitvoer	203.700 36.300	100 18	206.100 39.000	100 19
Totaal	167.400	82	167.100	81

- (1) Deze cijfers worden bekomen aan de hand van de formule aanvoer plus invoer min uitvoer, op basis van het aanvoergewicht. Het gedeelte van het in- en uitvoer-kwantum dat in produktgewicht is uitgedrukt, werd met behulp van omrekeningscoëfficiënten tot aanvoergewicht teruggebracht.

Volgende coëfficiënten werden hierbij aangewend :

- visfilets : 2,50;
- gepelde garnalen : 3;
- conserven en bereidingen : 1,33;
- bewerkte vis (gezouten, gepekeld, gedroogd, gerookt) : 1,43;
- bewerkte visfilets : 3,33.

Het lagere aanvoerkwantum in 1983 hield verband met de reeds vermelde stijging van de rechtstreekse aanlandingen door Belgische vaartuigen in vreemde havens en met de gevoelige vermindering van de aanvoer door vreemde schepen in Belgische havens.

De vermeerdering van de ingevoerde hoeveelheid was gelijkmatig verdeeld over alle categorieën, met uitzondering van verse en bevroren vis, die een lichte daling noteerde. De evolutie van de uitvoer was gelijklopend met de import: ook hier vielen stijgingen te noteren in alle categorieën, behalve in deze van verse en bevroren vis, waar vooral de verminderde beschikbaarheid van haring doorslaggevend was.

Een verdere analyse van het bevoorradingspakket wijst op een stabilisering van het verbruik: de geringe onderlinge verschuivingen binnen de verschillende categorieën van vis en visserijprodukten hebben geen invloed uitgeoefend op de procentuele verhoudingen (tabel 9).

Tabel 9 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1982-83

Categorieën	1982		1983	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
1. Verse en bevroren vis	83.700	50	82.900	50
2. Schaal- en weekdieren	54.100	32	52.800	32
3. Conserven en bereidingen van vis en schaal- en weekdieren	26.100	16	27.300	16
4. Bewerkte vis (gezouten, gepekeld, gedroogd, gerookt)	3.500	2	4.100	2
Totaal	167.400	100	167.100	100

Op basis van deze beschikbare hoeveelheden, herleid tot het aanvoergewicht, beliep het verbruik per hoofd in 1983 (bevolking: 9.858.017 inwoners) 16,9 kg tegen 17 kg in 1982. Hiermee blijft het visverbruik in België een van de hoogste tussen de landen van de Europese Gemeenschap.

Naar categorieën onderverdeeld, bedroeg het gemiddeld verbruik per inwoner in 1983 8,4 kg verse en bevroren vis (8,5 kg in 1982), 5,4 kg schaal- en weekdieren (5,5 kg in 1982), 2,7 kg conserven en bereidingen (2,6 kg in 1982) en 0,4 bewerkte vis (0,4 kg in 1982).

De uitsplitsing van de categorie verse en bevroren vis bevestigt de tendens tot stijging van het verbruik van diepgevroren vis en visprodukten: in 1983 werd per inwoner gemiddeld 5,2 kg verse vis en 3,2 kg diepgevroren vis verbruikt tegen 5,8 kg verse vis en 2,7 kg diepgevroren vis in 1982.

C. DE VISVERWERKENDE NIJVERHEID

De visverwerkende nijverheid in België omvatte in 1983 een twaalftal rokerijen en inleggerijen, één conservenfabriek en enkele diepvriesinstellingen. In deze opsomming wordt geen rekening gehouden met een aantal kleine artisanale bedrijven die minder dan vijf werklieden tewerkstellen.

De laatste bekende jaarlijkse produktiestatistiek van de bereiding en van de conserven van vis, schaal- en weekdieren, verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, vertoonden al geruime tijd een gevoelige daling van de hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Het jaargemiddelde, dat tien jaar terug rond 27.000 t plafonneerde, is naderhand gevoelig afgenomen tot beneden de 20.000 t. De meest recente statistieken, die wijzen in de richting van een zekere stabilisatie, vermelden een kwantum van grondstoffen van 18.400 t vis voor een waarde van 1.158 mln F, onderverdeeld in 14.900 t verse en bevroren vis, 500 t gezouten vis en 3.000 t andere, hoofdzakelijk schaal- en weekdieren.

Aan de daling van de produktie is een einde gekomen en er is de jongste jaren een zeker herstel merkbaar. Volgens gegevens uit dezelfde bron beliep de produktie van de Belgische verwerkende bedrijven bij de jongste opnamen 16.700 t aan afgewerkte produkten voor een waarde van 1.820 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Naar categorieën kan deze produktie worden onderverdeeld in 8.500 t gezouten, gedroogde en diepgevroren vis, 5.300 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.900 t gerookte vis. Zoals reeds aangestipt, is in deze cijfers de omzet van de kleinere artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1983 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Toch wordt algemeen verwacht dat de produktiestatistiek voor het verslagjaar een verder herstel en toename van de produktie zullen doen uitschijnen, dit ingevolge de heroriëntering in een aantal visverwerkende bedrijven.

De produktie van vol- en halfconserven en van gerookte vis wordt verzekerd door de rokerijen, inleggerijen en conservennijverheid die als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprout verwerken benevens zalm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voorziene aanvoer van pelagische vissoorten, zodat deze bedrijven deze grondstoffen hoofdzakelijk via invoer uit het buitenland betrekken. Door de vangstbeperkende maatregelen (quota, vangstverbod) die in West-Europa van kracht zijn, is de industrie hoe langer hoe meer aangewezen op grondstoffenaanvoer uit ver afgelegen visserijlanden en zelfs uit andere werelddelen dan Europa. Toch ontwikkelde zich recentelijk ook een strekking om, door middel van aangepaste investeringen, een groter gedeelte dan voorheen van de nationale aanvoer in het verwerkingspakket op te nemen. In 1983 heeft de nijverheid zich meer dan vroeger in de Belgische havens bevoorraad; vooral haring werd afgenomen. Stilaan groeit een tendens tot uitbreiding en diversificatie van het produktiegamma, waarbij ook niet pelagische vissoorten en schaal- en weekdieren voor verwerking in aanmerking komen.

De diepvriesnijverheid, waar eveneens naar verruiming van het aanbod wordt gestreefd, kent voorts een geleidelijke toename van zijn produktie. Kenmerkend is het feit dat, benevens de specifieke diepvriesfabrieken ook in de andere takken van de verwerkende nijverheid een gedeeltelijke omschakeling tot diepvriesfabricage optreedt. Als grondstoffen wordt voornamelijk gebruik gemaakt van ingevoerde op zee bevroren visfilets, terwijl de afzet zowel voor de buitenlandse als voor de binnenlandse markt bestemd is.

III. DE TEWERKSTELLING

A. DE PRIMAIRE SECTOR

In 1983 was de vissersvloot eigendom van 180 rederijen, waarvan 94 als persoonlijke of familiale ondernemingen, 6 als feitelijke verenigingen, 77 als personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en 3 als naamloze vennootschappen werden uitgebaut.

De exploitatievorm van de vloot is hoofdzakelijk familiaal en artisanaal gebleven: 166 rederijen of 92 p.c. baten slechts één schip uit.

De tewerkstelling in de primaire sector omvat, enerzijds, de reders en het aan de rederijen verbonden walpersoneel, en, anderzijds, de bij de visvangst rechtstreeks betrokken personen, nl. het dekpersoneel en het machinepersoneel. Bij het dekpersoneel onderscheidt men schippers, stuurmannen, matrozen, lichtmatrozen en scheepsjongens, terwijl het machinepersoneel de functie van eerste motorist of hulpmotorist uitoefent.

Cijfers over het tewerkgestelde walpersoneel zijn niet voorhanden. Het totaal aantal ingeschreven zeelieden ter zeevisserij bedroeg op 31 december 1983 1.274 man, waarvan 889 aangemonsterd. In dit cijfer zijn 57 opvarende reders-eigenaars inbegrepen.

Het aantal bemande vaartuigen bleef onveranderd: zowel in 1982 als in 1983 voeren 187 schepen ter zeevisserij uit (tabel 10 en bijlage 9).

Tabel 10 - Aantal varende schepen en opvarenden, 1960-83

Jaar	Aantal varende schepen op 31/12	Aantal aangemonsterde vissers op 31/12	Aantal afge-monsterde vissers op 31/12	Totaal aantal vissers op 31/12
1960	384	1.736	432	2.168
1965	339	1.464	437	1.901
1970	294	1.264	379	1.643
1975	239	1.072	367	1.439
1980	195	894	375	1.269
1981	193	894	367	1.261
1982	187	865	405	1.270
1983	187	889	385	1.274

Bij tabel 10 dient te worden aangestipt dat deze statistiek gebaseerd is op een jaarlijkse momentopname bij de jaarwisseling; het werkelijk aantal varende schepen en het aantal opvarenden liggen in de loop van het jaar meestal hoger (zie ook tabel 1 en bijlage 1).

Uit tabel 10 kan nog worden afgeleid dat sedert 1960 zowel het aantal schepen als het aantal vissers voortdurend is afgenomen. Toch geschiedt de afvloei de jongste jaren veel trager; door het heropleven van de nieuwbouw ontstaat een zekere stabilisatie van vloot en bemanningen.

Het bemanningstekort, waarmee men vooral in de vijftiger en zestiger jaren had af te rekenen, heeft de jongste jaren minder acute vormen aangenomen. In dit opzicht is het hoopgevend en belangrijk voor de toekomst van de Belgische zeevisserij dat het gemiddeld aantal aangemonsterde scheepsjongens niet achteruit loopt maar eerder stabiel blijft.

B. DE SECUNDAIRE SECTOREN

De aanvoer van zeevis verschaft werkgelegenheid aan de wal aan een groot aantal personen uit de nevenbedrijven. Preciese statistische gegevens omtrent de tewerkstelling zijn evenwel niet beschikbaar.

Tot de secundaire sectoren dienen te worden gerekend:

1. Het in de vismijnen aan de kust (Oostende, Zeebrugge en Nieuwpoort) tewerkgesteld personeel, o.m. vislossers, viswegers, afslagpersoneel, administratief personeel.
2. De sector visgroothandel: groothandelaars-verzenders, groothandelaars-invoerders, groothandelaars-uitvoerders.
3. De sector viskleinhandel: de gevestigde viskleinhandel, de visventers, de warenhuizen enz..
4. De visverwerkende sector: conservenfabriek, inleggerijen, rokerijen, diepvriesinstellingen, drogerijen-zouterijen, vismeelbedrijf, vriesopslagbedrijven.
5. De private bedrijfsorganisaties van werkgevers en werknemers der zeevisserij.
6. Het visserijonderwijs.
7. De openbare diensten van de visserij.

Volgens ramingen zouden tussen 4.000 en 5.000 personen in voormelde secundaire sectoren werkzaam zijn.

De tewerkstelling van de secundaire sectoren is in de loop van de jaren uiteraard in functie van de evolutie en de structuurveranderingen in het bedrijf. Het blijkt wel zo te zijn, dat op lange termijn in bepaalde takken een vermindering van de tewerkstelling wordt genoteerd, terwijl in andere daarentegen een toename valt

waar te nemen. Tussen de verschillende takken onderling is tenslotte ook een zekere verschuiving opgetreden.

In de visverwerkende nijverheid, waar de bevoorradings in grondstoffen onderhevig is aan seizoenschommelingen met tijdelijke werkloosheid, werd een inspanning gedaan om, dank zij het opslaan en diepvriezen van voorraden tijdens de piekperioden en door diversifiëring van het produktiegamma, de arbeidskrachten heel het jaar door aan het werk te houden.

In bepaalde takken van de secundaire sector blijkt het uiteindelijk een probleem gekwalificeerd personeel aan te trekken, o.m. wat de visfileerders betreft.

C. DE TERTIAIRE SECTOREN

Een groot aantal bedrijven, firma's, fabrieken en instellingen werken gedeeltelijk of incidentieel ten behoeve van het visserijbedrijf.

Een opsomming leidt tot het volgende:

1. Toeleveringsbedrijven: scheepswerven (waarvan een vijftal gespecialiseerd in de bouw van visserijvaartuigen), metaalconstructie, machinebouw, herstellingsbedrijven, fabricage en levering van netten, kabels en tuigage, ijsfabrieken, levering en huur van navigatie- en detectie-apparatuur, brandstofleveranciers, levering van scheepsverven en -oliën, montage van bedrijfsvoertuigen, koelnijverheid, enz..
2. Infrastructuur: haveninstallaties, dokken, slipway, sluitzen, radio, spoorwegvervoer, enz..

Een schatting, zelfs een summiere, van het aantal tewerkgestelden kan onder de huidige omstandigheden voor deze bedrijven en instellingen niet worden gemaakt. Zoals in de secundaire sector is dit aantal over de laatste jaren heen gebonden aan de fluctuaties die zich in de diverse geledingen van het visserijbedrijf voordoen.

BIJLAGEN EN GRAFIEKEN

- Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-83
- 2 - Aanvoer van vis en visserijprodukten door Belgische vaartuigen in België, 1960-83
 - 3 - Gemiddelde aanvoerprijzen in F/kg, 1960-83
 - 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-83
 - 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1964-83
 - 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-83
 - 7 - Invoer van vis en visserijprodukten in België, 1960-83
 - 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijprodukten, 1960-83
 - 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-83
- Grafiek 1 (a) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-83 (hoeveelheid)
- 1 (b) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-83 (waarde)
 - 2 (a) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-83 (hoeveelheid)
 - 2 (b) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-83 (waarde)
 - 3 (a) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-83 (hoeveelheid)
 - 3 (b) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-83 (waarde)

Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-83 (a)

Scheepsklassen		1960	1965	1970	1975	1980	1982	1983
I	Aantal	176	118	68	37	27	25	25
5 - 35 B.T.	pk	12.593	10.407	8.165	5.253	4.140	3.845	4.025
	B.T.	3.682	2.572	1.656	983	745	690	690
II	Aantal	105	109	95	67	53	52	52
35 - 70 B.T.	pk	15.135	17.170	18.799	14.289	11.456	10.980	11.220
	B.T.	5.342	5.507	4.934	3.418	2.613	2.534	2.614
III	Aantal	118	135	139	129	102	93	86
70 - 180 B.T.	pk	35.083	45.829	50.102	54.394	46.153	42.302	39.422
	B.T.	13.660	15.804	14.517	14.114	11.544	10.576	9.907
IV	Aantal	7	11	10	20	24	32	36
180 - 400 B.T.	pk	4.595	7.260	6.403	16.080	21.242	30.726	35.567
	B.T.	1.931	2.599	2.234	4.420	5.251	7.078	8.102
V	Aantal	6	2	3	2	2	2	2
400 - 1.000 B.T.	pk	6.210	2.200	3.550	2.550	2.550	2.550	2.550
	B.T.	3.306	969	1.387	969	969	969	969
TOTAAL	Aantal	412	375	315	255	208	203	201
	pk	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	90.403	92.784
	B.T.	21.922	27.451	23.850	23.904	21.122	21.847	22.282

(a) Bron: Bestuur van het Zeevezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de visserijvloot - Toestand op 31 december van elk jaar.

Bijlage 2 - Aanvoer van vis en visserijprodukten door Belgische vaartuigen in België, 1960-83 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	41.530	479.028	4.373	19.108	1.666	37.797	47.569	535.933
1965	44.268	622.427	2.141	12.120	1.669	55.392	48.078	689.939
1970	42.529	837.301	1.343	8.095	2.520	80.263	46.392	925.659
1971	47.322	916.165	907	6.999	1.941	73.585	50.170	999.749
1972	44.773	934.624	1.608	12.203	2.086	77.699	48.467	1.024.526
1973	37.747	1.048.063	2.325	22.784	2.902	116.352	42.974	1.187.199
1974	35.318	1.074.004	813	11.091	2.830	121.602	38.961	1.206.697
1975	32.321	1.035.545	2.556	24.769	3.440	152.162	38.317	1.212.476
1976	30.303	1.220.756	1.699	17.744	3.633	147.732	35.635	1.386.232
1977	32.570	1.274.595	118	1.313	2.726	157.803	35.414	1.433.711
1978	36.770	1.465.833	26	270	2.515	147.527	39.311	1.613.630
1979	31.240	1.465.275	31	407	2.290	131.394	33.561	1.597.076
1980	27.831	1.466.798	2.488	26.246	2.444	157.527	32.763	1.650.571
1981	27.705	1.658.331	8.655	82.683	2.345	157.822	38.705	1.898.836
1982	25.864	1.846.129	10.025	116.100	3.025	191.212	38.914	2.153.441
1983	28.674	2.023.252	6.188	80.240	2.870	214.266	37.732	2.317.758

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 3 - Gemiddelde aanvoerprijzen in F/kg, 1960-83 (a)

Jaar	Bodemvis	Pelagische vis	Schaal- en weekdieren	Totaal
1960	11,5	4,3	22,6	11,2
1965	14,0	5,6	33,2	14,3
1970	19,7	6,0	31,9	19,9
1971	19,4	7,7	37,9	19,9
1972	20,9	7,6	37,2	21,1
1973	27,8	9,8	40,1	27,6
1974	30,5	13,6	42,3	31,0
1975	32,0	9,7	44,2	31,6
1976	40,3	10,4	40,7	38,9
1977	39,1	11,1	57,8	40,5
1978	39,9	10,4	58,7	41,0
1979	47,0	13,0	57,3	47,6
1980	52,7	10,6	64,5	50,4
1981	59,9	9,6	67,3	49,1
1982	71,4	11,6	63,2	55,3
1983	70,6	13,0	74,7	61,5

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-83 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	7.579	76.986	19	47	30	438	7.628	77.471
1965	4.845	69.896	5	34	4	59	4.854	69.989
1970	203	4.868	-	-	33	1.233	236	6.101
1971	2.348	55.439	-	-	56	2.440	2.404	57.880
1972	3.091	78.031	2	60	52	3.011	3.145	81.102
1973	3.173	96.426	59	614	99	3.965	3.331	101.005
1974	3.023	93.376	7	94	4	61	3.034	93.531
1975	4.654	145.009	-	-	57	2.531	4.711	147.540
1976	3.313	92.898	1	42	89	3.402	3.403	96.342
1977	4.320	134.799	-	-	88	4.910	4.408	139.709
1978	4.374	172.059	-	1	95	4.650	4.969	176.710
1979	7.504	270.531	-	4	171	7.342	7.675	277.877
1980	7.222	258.987	-	2	144	7.622	7.366	266.611
1981	5.039	205.859	-	5	161	10.957	5.200	216.821
1982	3.444	191.932	1	23	373	19.372	3.818	211.327
1983	5.270	292.612	-	6	134	12.077	5.404	304.695

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1964-83 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1964	-	-	12	102	-	-	12	102
1965	-	-	395	4.610	-	-	395	4.610
1970	40	419	2.684	20.654	1	48	2.725	21.121
1971	38	328	1.852	13.069	-	-	1.890	13.397
1972	27	348	748	6.403	-	-	775	6.751
1973	1.523	28.425	138	1.316	-	-	1.661	29.741
1974	927	19.624	30	170	-	3	957	19.797
1975	1.905	44.542	188	1.551	24	813	2.117	46.906
1976	321	11.460	78	549	1	23	400	12.032
1977	248	5.284	-	-	-	-	248	5.284
1978	5	312	-	-	-	-	5	312
1979	42	1.259	-	-	-	-	42	1.259
1980	96	4.354	1	20	-	-	97	4.374
1981	215	14.959	421	4.073	1	51	637	19.083
1982	915	32.008	656	6.844	2	115	1.573	38.967
1983	405	27.439	76	778	27	1.796	508	30.013

(a) Bron: Zeevisserijdienst.

Bijlage 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-83 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.113	692.323	2.146	12.154	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1971	49.670	974.604	907	7.000	1.997	76.025	52.574	1.057.629
1972	47.864	1.012.655	1.610	12.263	2.138	80.710	51.612	1.105.628
1973	40.920	1.144.489	2.384	23.398	3.001	120.317	46.296	1.288.204
1974	38.341	1.167.380	820	11.185	2.834	121.663	41.995	1.300.228
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1976	33.616	1.313.654	1.700	17.786	3.722	151.134	39.038	1.482.574
1977	36.890	1.409.394	118	1.313	2.814	162.713	39.822	1.573.420
1978	41.644	1.637.892	26	271	2.610	152.177	44.280	1.790.340
1979	38.743	1.735.806	31	441	2.462	138.736	41.236	1.874.953
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.061	10.026	116.123	3.398	210.584	42.738	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 7 - Invoer van vis en visserijprodukten in België, 1960-83 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	22.087	315.326	13.327	149.848	26.176	276.421	16.406	504.191	1.791	85.214	79.787	1.331.000
1965	34.597	567.319	11.207	174.454	28.594	446.923	21.447	726.565	2.067	144.386	97.912	2.059.647
1970	41.703	853.284	15.310	234.245	25.326	757.306	16.698	728.402	1.965	231.725	101.002	2.804.962
1971	42.128	1.041.685	12.271	242.974	26.047	837.784	19.556	978.540	2.541	315.025	102.543	3.416.008
1972	41.122	1.144.252	9.736	238.556	29.862	1.005.671	20.481	983.398	2.352	278.790	103.553	3.650.667
1973	40.917	1.260.817	7.388	246.216	25.903	1.140.234	21.444	1.177.691	3.043	454.341	98.695	4.279.299
1974	41.665	1.557.793	6.550	278.457	30.260	1.320.105	22.760	1.556.055	2.729	497.602	103.964	5.210.012
1975	38.212	1.434.421	5.724	313.239	28.465	1.488.660	17.630	1.235.279	2.924	500.026	92.955	4.971.625
1976	43.139	1.903.427	5.262	370.773	30.299	2.052.434	22.658	1.701.944	2.988	541.558	104.346	6.570.136
1977	39.909	2.159.317	4.175	397.294	35.322	2.366.395	20.356	1.628.060	3.470	641.913	103.232	7.192.979
1978	35.937	2.179.139	4.118	432.215	35.279	2.530.268	21.587	1.759.155	3.457	702.660	100.378	7.630.437
1979	39.847	2.572.025	3.341	450.670	38.029	3.058.795	21.042	1.729.798	3.898	994.014	106.157	8.805.302
1980	43.187	2.939.561	2.694	475.078	38.768	3.360.746	20.944	1.945.375	3.952	890.545	109.545	9.611.672
1981	41.638	3.065.441	2.511	467.823	42.581	3.546.970	20.265	2.287.028	3.834	862.178	110.829	10.229.440
1982	43.164	3.376.644	2.625	497.510	43.359	4.019.733	18.942	2.410.427	3.867	1.131.354	113.957	11.435.668
1983	42.583	3.802.229	3.302	513.273	46.112	4.796.396	20.379	2.728.646	4.098	1.173.783	116.474	13.014.327

(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

Bijlage 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijprodukten, 1960-83 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	9.304	155.107	2.042	40.477	514	8.537	1.078	20.248	33	2.298	12.971	226.667
1965	15.130	356.670	4.031	103.158	93	8.616	253	8.923	35	3.314	19.812	480.681
1970	20.918	593.933	7.391	182.580	312	19.452	334	18.464	45	5.282	29.007	819.711
1971	23.046	660.786	6.538	195.225	198	21.673	366	22.472	67	13.480	30.215	913.636
1972	19.916	632.620	6.286	201.071	549	58.297	1.052	62.499	50	7.239	27.853	961.726
1973	18.889	757.997	3.802	141.605	665	70.808	2.683	169.088	189	37.671	26.228	1.177.169
1974	16.157	735.952	2.766	143.557	476	59.621	2.826	214.089	190	37.636	22.415	1.190.855
1975	14.200	655.879	2.358	124.503	814	87.719	2.622	197.601	251	51.455	20.245	1.117.179
1976	14.851	846.501	2.578	145.969	804	106.558	2.395	197.246	265	54.609	20.893	1.350.883
1977	15.277	823.521	1.248	83.794	2.372	285.344	2.023	187.675	269	67.506	21.189	1.447.840
1978	16.821	904.749	996	71.222	2.600	336.275	2.081	176.783	202	56.705	22.700	1.545.734
1979	14.382	932.852	968	69.902	2.618	332.248	1.965	167.312	500	157.805	20.433	1.660.119
1980	14.467	1.015.016	296	37.585	2.238	311.388	1.958	177.238	973	249.322	19.932	1.790.549
1981	20.937	1.229.024	362	45.908	1.749	307.298	2.236	210.391	893	257.410	26.177	2.050.031
1982	22.043	1.367.453	149	43.669	2.310	566.836	2.195	256.546	1.044	410.868	27.741	2.645.372
1983	20.301	1.403.589	407	105.229	3.389	905.936	2.814	375.899	1.178	462.100	28.089	3.252.753

(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

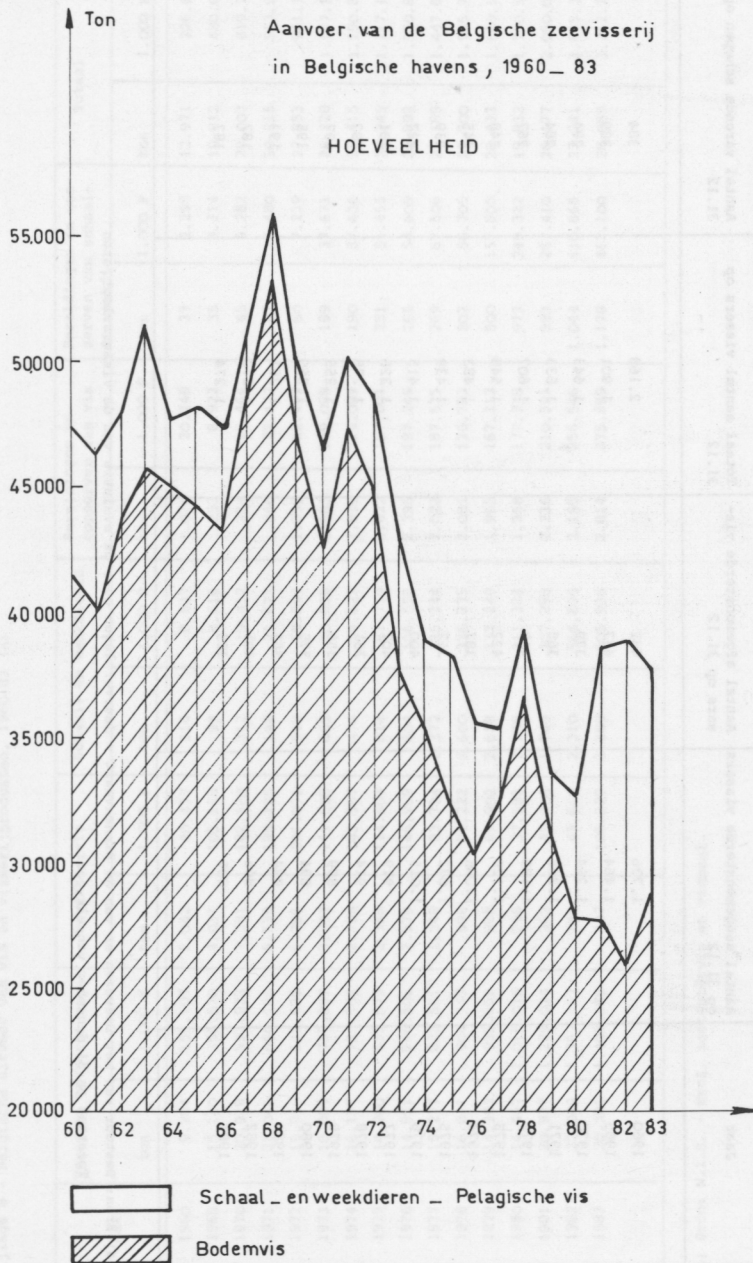
Bijlage 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-83 (a)

Jaar	Aantal aangemonsterde vissers op 31.12	Aantal afgemonsterde vis- sers op 31.12	Totaal aantal vissers op 31.12	Aantal varende schepen op 31.12
1960	1.736	432	2.168	384
1965	1.464	437	1.901	339
1970	1.264	379	1.643	294
1971	1.265	368	1.633	284
1972	1.189	418	1.607	267
1973	1.126	422	1.548	248
1974	1.096	387	1.483	245
1975	1.072	367	1.439	239
1976	1.015	400	1.415	227
1977	919	407	1.326	201
1978	914	361	1.275	202
1979	899	356	1.255	197
1980	894	375	1.269	195
1981	894	367	1.261	193
1982	865	405	1.270	187
1983	889	385	1.274	187

(a) Bron: Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de vissersvloot.

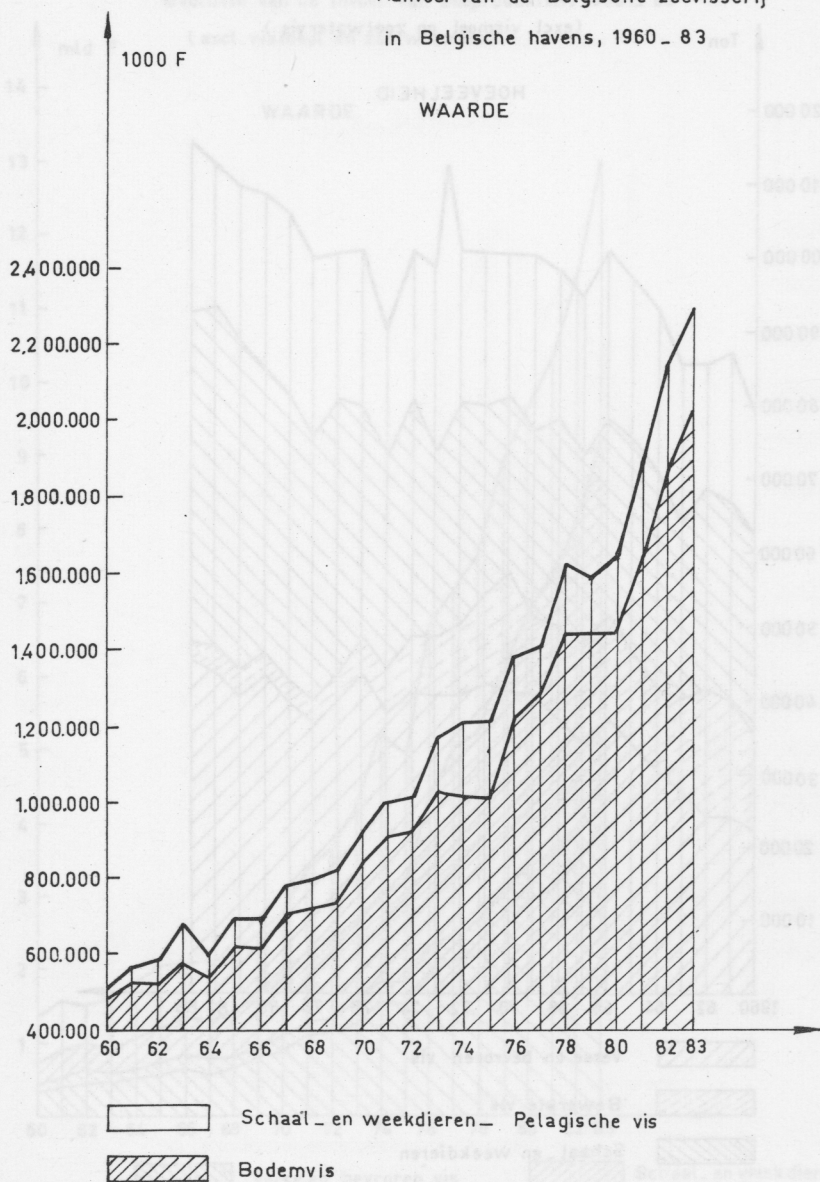
Toestand op 31 december van elk jaar.

GRAFIEK 1(a)

GRAFIEK 1 (b)

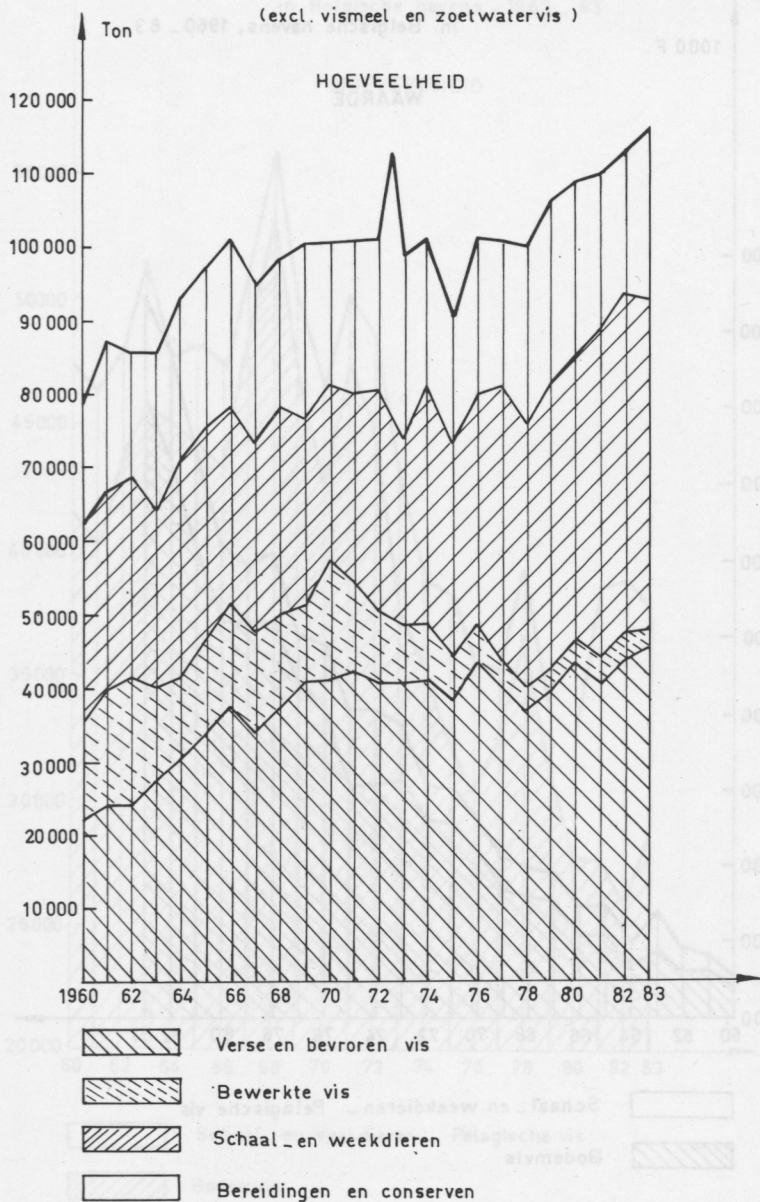
Aanvoer van de Belgische zeevisserij
in Belgische havens, 1960 - 83

GRAFIEK 2(a)

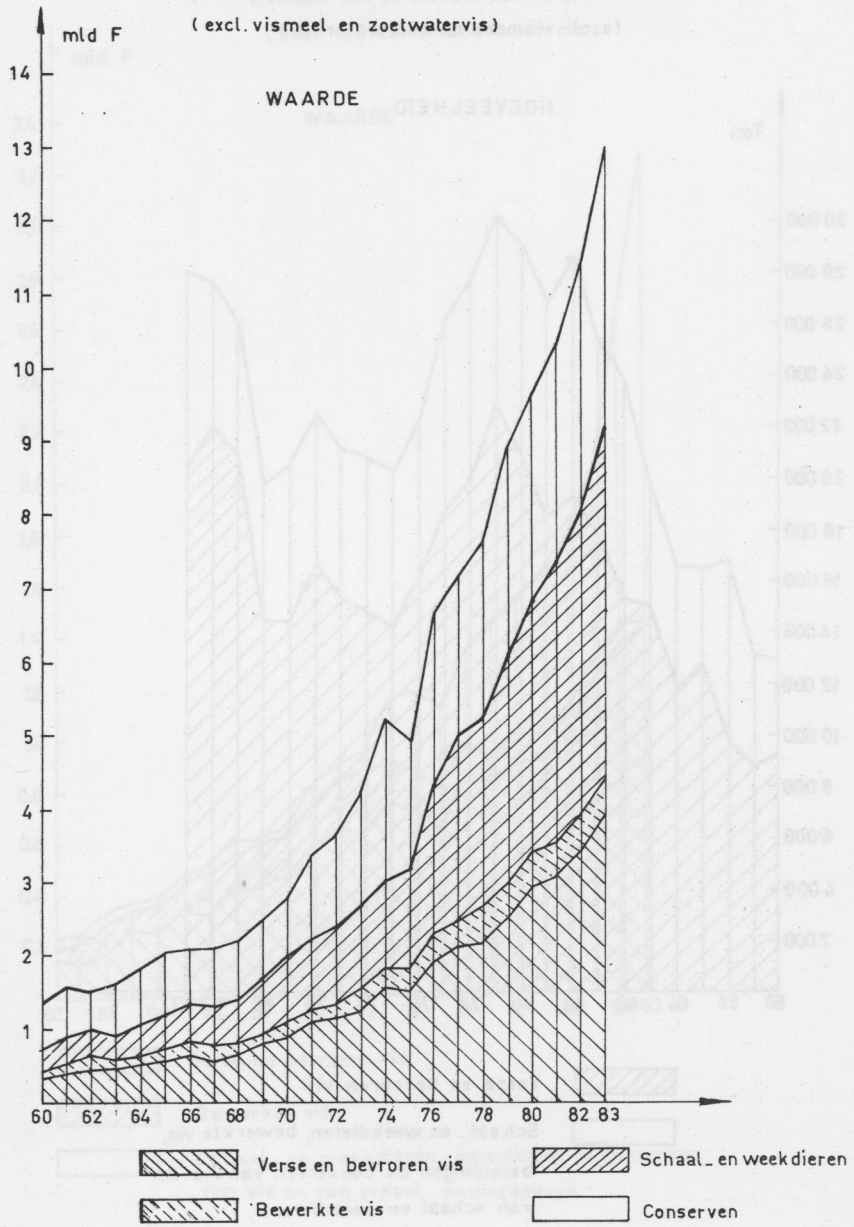
Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960-83

(excl. vismeel en zoetwatervis)

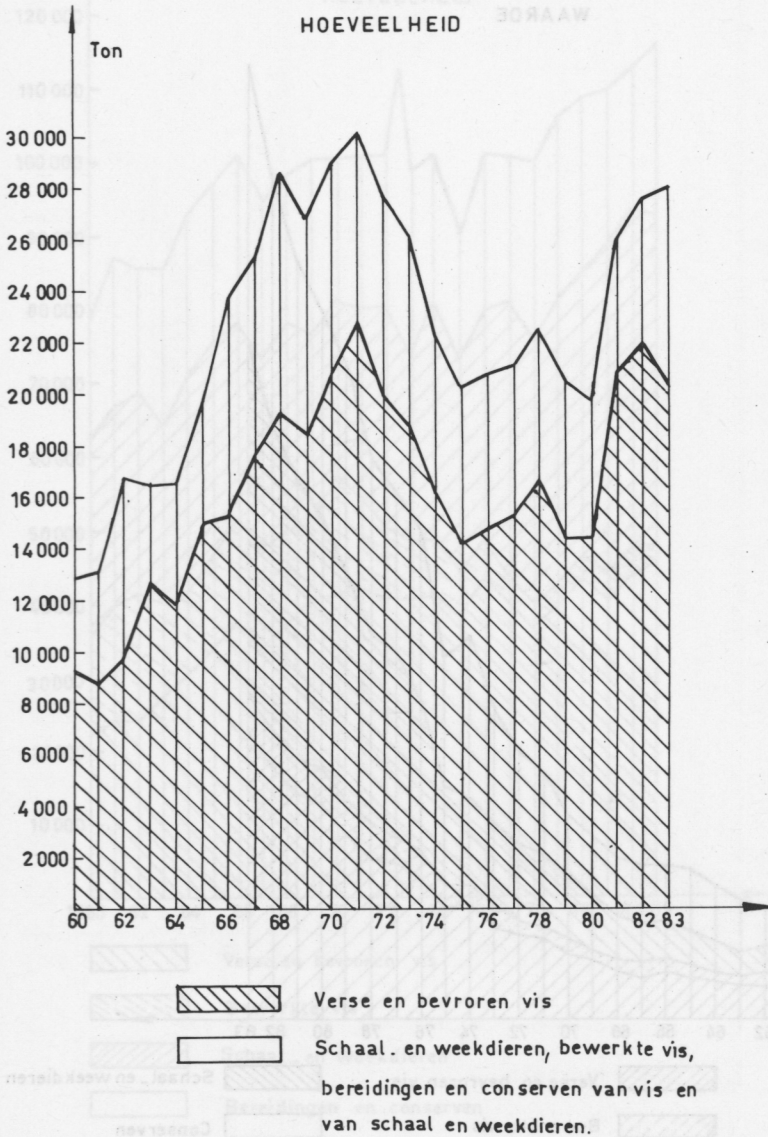
GRAFIEK 2(b)

Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960 - 83
(excl. vismeel en zoetwatervis)

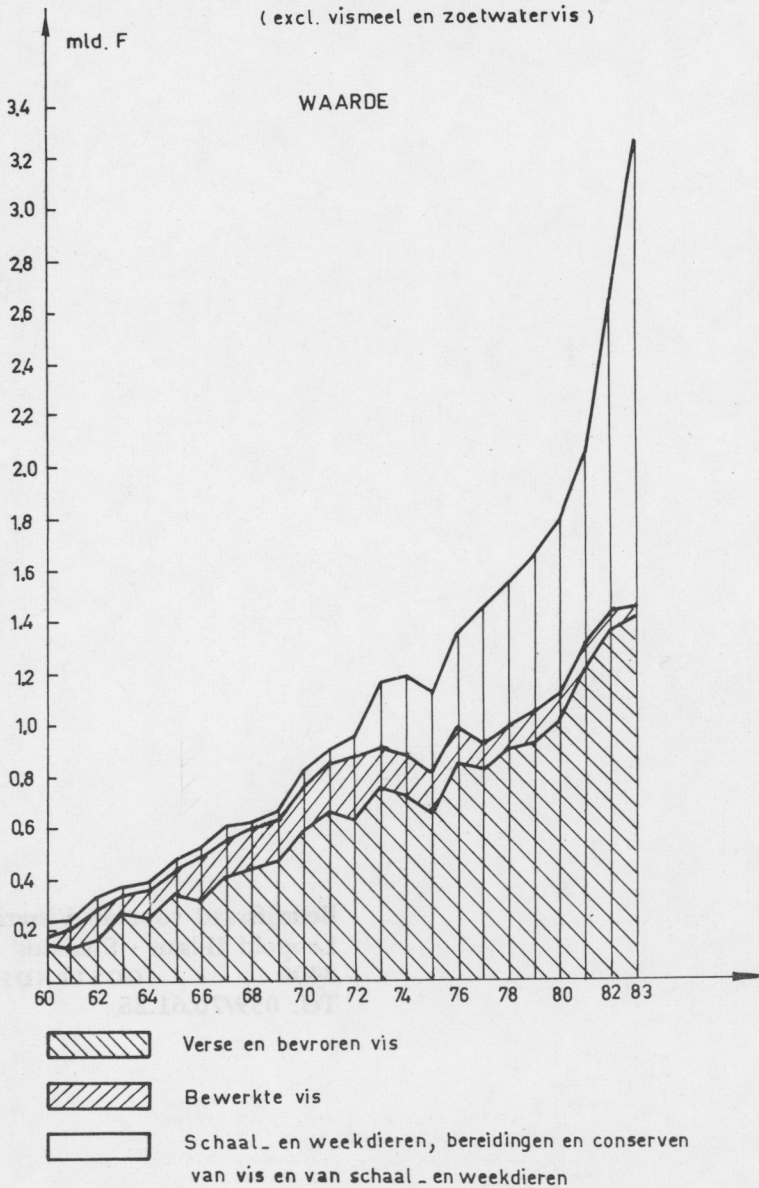
GRAFIEK 3(a)

Evolutie van de uitvoer van zeeproducten, 1960- 83
(excl. vismeel en zoetwatervis)

GRAFIEK 3(b)

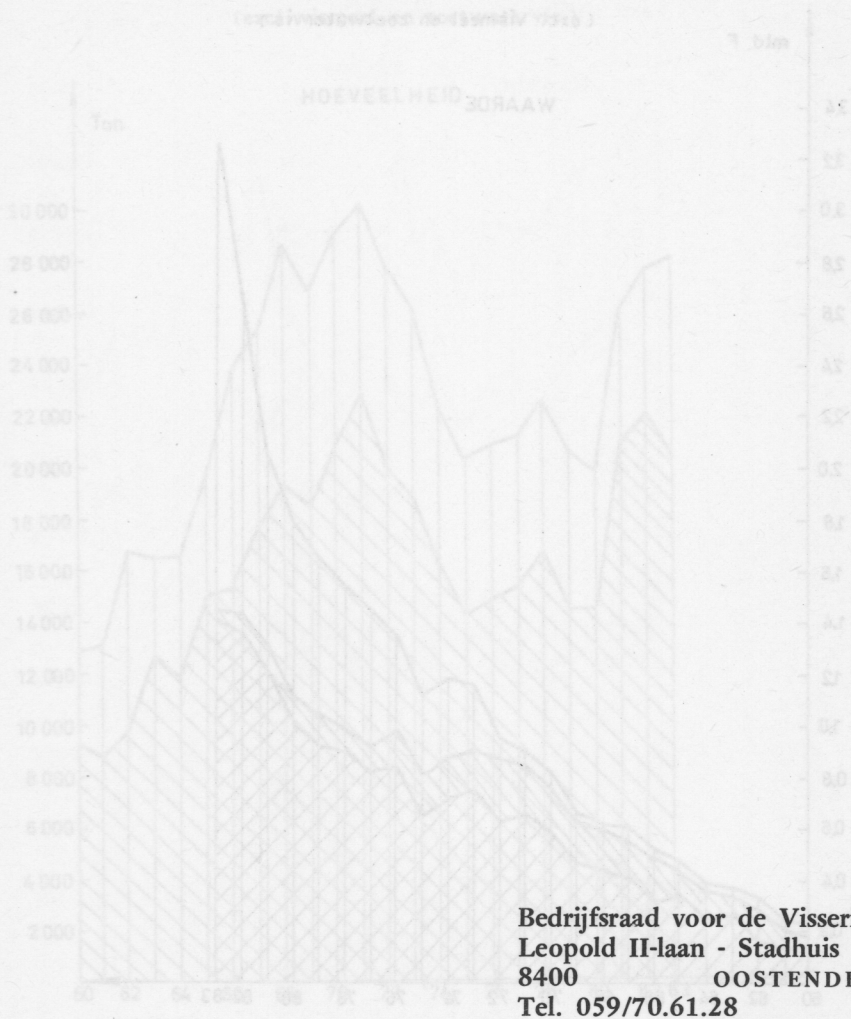
Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten 1960-83
(excl. vismeel en zoetwatervis)

GRAFIEK 31b) (a) KEMER

Evolutie van de productie van vis en visproducten in België, 1960-83

(in miljoen ton)

Bedrijfsraad voor de Visserij
 Leopold II-laan - Stadhuis
 8400 OOSTENDE
 Tel. 059/70.61.28

